

หุ่นก่อสร้างอย่างกุมมาโกะ กุมิ ของญี่ปุ่นในตลาดหุ้นโตเกียววิ่งฉิวตลอดการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก 2020 ของโตเกียวไม่มีหยุดตั้งแต่วันจันทร์ที่ผ่านมา แกรมเมื่อวันอังคารที่ 10 กันยายน ราคาบวกไปถึง 32% ที่เดียว เพราะใครก็รู้ว่า อย่างไร หุ่นก่อสร้างจะต้องมีงานในมือมหาศาลจากการถล่มอ่าวโตเกียวเป็นศูนย์กลางของเมืองกีฬาแห่งใหม่ตั้งแต่ปีไปอีก 6 ปีข้างหน้า

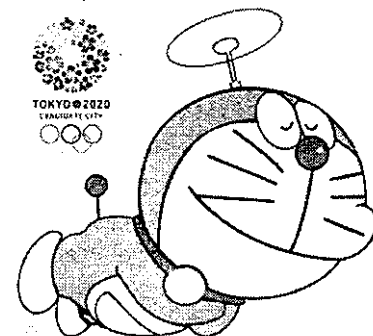
แล้วก็ไม่น่าแปลกที่บรรดากองทุนและนักวางกลยุทธ์ลงทุนเก็งกำไร จะพากันปรับมุมมองใหม่ ว่า ตลาดหุ้นโตเกียว เป็นตลาดหุ้นที่น่าลงทุนมากที่สุดในโลกยามนี้

สิ่งที่ต้องติดตามก็คือ ในโอลิมปิก ค.ศ. 1964 เมื่อ 49 ปีก่อน ญี่ปุ่นได้สร้างมหัศจรรย์ใหม่ให้กับโลกนั่นคือรถไฟชินกันเซ็น เข้าสู่การปฏิวัติระบบขนส่งมวลชนแบบรางครั้งแรกของโลก แต่ครั้งนี้ ภายใต้หุโตโอลิมปิกล่าสุด โดราเอมอน แมวเหมียวอัจฉริยะที่กลัวหนูตัวนี้จะมีมหัศจรรย์อะไรบ้าง

ความจริงแล้ว โครงการรณรงค์ให้โตเกียวเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกครั้งที่สองนี้ ริเริ่มโดยนายกรัฐมนตรีโตเกียว ซึ่งสังกัดพรรคฝ่ายค้านขวาจัดเมื่อหลายปีก่อนแต่มาถึงยุคของพรรคลิเบอรัล เดโมแครต ก็แย่งชิงมาทำเสียเองเป็นชิ้นส่วนเพิ่มเติมของอาเบะโนมิกส์ นอกเหนือจากมาตรการ 3 ลูกศร (ให้ BOJ ขึ้นอัตราดอกเบี้ยกระตุ้นเงินเฟ้อ โดยพิมพ์ธนบัตรเพิ่ม เพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐโดยยอมขาดดุลงบประมาณ และกระตุ้นการลงทุนใหม่ภาคเอกชน) ที่เคยประกาศเอาไว้

งานนี้ นายกรัฐมนตรี ชินโซ อาเบะ ถึงกับนำเรื่องไปเสนอต่อคณะกรรมการตัดสิน ต่อคณะกรรมการโอลิมปิกสากล หรือ IOC ที่กรุงบัวโนสไอเรส ของอาร์เจนตินาด้วยตนเอง และเอาใจประชาชนสุดๆ ด้วยการเอาโดราเอมอนมาเป็นทูต

โอลิมปิกกับอาเบะโนมิกส์

สัญลักษณ์ของการแข่งขัน

แม้ว่าญี่ปุ่นจะถูกโจมตีในเรื่องของกัมมันตภาพรังสีร่วงลงในน้ำ แต่เมื่อเทียบกับจุดอ่อนที่คู่แข่ง 2 เมืองคือ มาดริดของสเปน และอิสตันบูลของตุรกี มีอยู่ โดยเมืองแรกมีปัญหาเศรษฐกิจของประเทศใกล้ล้มละลาย ส่วนเมืองหลังมีปัญหาใกล้ซีเรียและตะวันออกกลาง ดังนั้นจึงได้เปรียบเต็มที่

เมื่อชาติสมาชิก 115 ชาติลงคะแนนลับ เลือกกรุงโตเกียวเป็นเจ้าภาพ ชนะอิสตันบูลในการลงคะแนนรอบสุดท้าย 60 ต่อ 36 คนญี่ปุ่นพากันออกมาปลั่งเสียงร้องกันทั่วประเทศ เพราะเป็นการเรียกคืนความเชื่อมั่นกลับมา หลังจากขวัญเสียยาวนานกับการชะงักงันทางเศรษฐกิจยาวนานกว่า 15 ปี

สำหรับนักเศรษฐศาสตร์แล้ว การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกมีความหมายมากกว่านั้น เชื่อกันว่าเป็นการลดความเสี่ยงในนโยบายอาเบะโนมิกส์อย่างแท้จริง โดยมีสำนักยุทธศาสตร์และเอกชนเชื่อมั่นว่า วงเงินใช้จ่ายเพื่อการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกของโตเกียวจะมากถึง 3 ล้านล้านเยน (หรือ 1.2 ล้านล้านบาท) หรือ 1% ของจีดีพีปัจจุบัน ไม่นับรวมงบประมาณพัฒนาถนนและโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมอื่นๆ ในมหานครโตเกียว หรือแผนซ่อมบำรุงและสร้างสาธารณูปโภคใหม่ทั่วประเทศ

ผลตอบแทนของการลงทุนดังกล่าว ถือว่าเกินคุ้มเพราะมีการทำแผนรายได้ล่วงหน้าจะมีผลตอบแทนโดยรวมประมาณ

150 ล้านล้านเยน ประกอบด้วยการลงทุน 55 ล้านล้านเยน เพื่อจ้างงานจำนวนมหาศาล และรายได้จากการท่องเที่ยวอีก 95 ล้านล้านเยน โดยที่การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกจะช่วยให้แผนแม่บทท่องเที่ยวของญี่ปุ่นที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นสองเท่าภายในปี ค.ศ. 2020 เป็นไปได้ง่ายขึ้น

แม้ปัจจุบัน ขนาดของเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะใหญ่มากจนกระทั่งผลพวงของโอลิมปิก ไม่น่าจะสร้างอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรุนแรงเหมือนเมื่อครั้งโอลิมปิก 1964 แต่ความเชื่อมั่นที่จะกลับคืนมาสู่คนญี่ปุ่น จะเป็นพลังขับเคลื่อนนวัตกรรมที่สำคัญของประเทศหลังจากเศรษฐกิจซบเซามามากกว่า 15 ปี รวมทั้งการลดขนาดแผลงจากหายนะของคลื่นยักษ์สึนามิและวิกฤติโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะ

ความคาดหวังเชิงทฤษฎีว่า โอลิมปิกจะทำให้สังคมญี่ปุ่นกลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง แต่ในทางปฏิบัติก็มีคำถามตามมาให้กังวลเช่นกัน เพราะผลพวงของโอลิมปิกฤดูร้อน และฤดูหนาว 5- ครั้งหลังสุดที่ผ่านมา เคยมียักษ์ใหญ่ด้านบัญชีระดับโลกอย่าง Pricewaterhouse Coopers ศึกษาเอาไว้ว่างบประมาณที่เกินกว่าคาดคิดเสมอ ผลประโยชน์ตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่าคาด ทำให้เมืองหรือประเทศต่างๆ ที่ผ่านการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกพากันอยู่ในฐานะหนี้สินรุงรัง หากปราศจากแผนรองรับล่วงหน้า ถึงการใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้างและสาธารณูปโภคที่ดีเพียงพอ ตัวอย่างของกรีซและเมืองมอนทรีออล ในแคนาดา คือต้นแบบของความเลวร้ายอย่างเป็นรูปธรรม

โอกาสและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น ยังเป็นแค่สิ่งที่ยังไม่เกิด แต่ในระยะสั้น ผลพวงของโอลิมปิกต่อญี่ปุ่นคือความสดใสของอนาคต และโตราเอมอน แมวเหมียวที่เต็มไปด้วยอุปกรณ์สารพัดนึก ก็สะท้อนความคาดหวังที่เบิกบานยิ่งกว่าดอกซากุระในฤดูใบไม้ผลิ ■